Dinsdag, 23 Maart 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3858

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Montgomery doorbreekt Mareth-linie

Pattons troepen veroveren Maknassy.

Hitler beveelt troepen in Tunis tot den laatsten man te vechten.

DE GEVECHTEN IN TUNIS.

Daniel de Luce seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

De machtigste Geallieerde luchtmacht, die ooit in Afrika verzameld werd, bestookt onophoudelijk Rommels leger in het Zuiden van Tunis en het uur van de onvermijdelijke beslissing scheen nabij.

Met voortzetting van de druk op Rommel drongen de Noordamerikaanse troepen onder Luitenant Generaal George S. Patton vooruit naar de ondergang van Rommel langs de kust. Zij veroverden de stad Sened en bewogen zich in Oostelijke richting langs de spoorlijn naar Maknassy en Mahares aan de kust.

De Noordamerikanen bevinden zich thans binnen zicht van Maknassy, de belangrijke sterkte van de as, welke de bergketen bewaakt, die overkomen moet worden alvorens men de kustvlakten kan bereiken.

Intussen valt het Britse achtste leger de stellingen van Rommel in de Mareth-linie aan. Officieel werd medegedeeld, dat de aanval bevredigend voortgang heeft. Naar vernomen wordt viel het achtste leger aan langs een front van 10 kilometer tussen de zee en de hoofdweg van Medenine naar het dorpje Mareth. Een krachtige weerstand werd hierbij van den vijand ondervonden. Er zijn evenwel nog geen biezonderheden over de gevechten, die nog in voortgang zijn.

Sedert Vrijdagnacht zijn zwermen van bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen en haast elk toestel, dat van de grond kan, bezig om Rommels pantserstrijdkrachten en het Italiaanse voetvolk in de Mareth-linie te bestoken.

Een goed ingelichte zegsman zeide: „Nooit tevoren is het Afrika Corps aangevallen met zoveel hulp uit de lucht."

Dat de beslissende slag nabij was werd reeds gezien in een boodschap van Generaal Montgomery aan Generaal Eisenhower, Opperbevelhebber over de Geallieerde strijdkrachten in Noord-Afrika. Montgomery zeide: „Wij allen zien uit naar de spoedige samenkomst met de Noordamerikaanse strijdkrachten en daarna zullen wij de zaak zeer snel afmaken."

Voor de eerste maal sedert de Tunische campagne in November begon hadden de Geallieerden zulk een nauwe en intensieve samenwerking van de luchtmacht alsook grote samentrekkingen van voetvolk en artillerie onder Commandanten, wier geschiktheid in de strijd gebleken is.

De luchtaanvallen van gisteren op de Mareth-linie bereikten een nieuw crescendo van furie toen de Geallieerde vliegtuigen kwamen aanzetten van de hooggelegen vliegvelden in het Westen van Tunis om gezamenlijk tot het offensief over te gaan.

Zelfs een vliegtuig, dat gebruikt wordt voor het doen van boodschappen, steeg op met een bom van 200 pond om zijn geluk op den vijand te beproeven. Uur na uur duurde de aanval voort en toen de zon onderging, stegen de nachtbommenwerpers op voor de aanval. Het Geallieerde lucht-offensief ondervindt weinig weerstand en slechts 4 vliegtuigen werden door het communiqué van vandaag als vermist opgegeven. Geen daarvan ging verloren in de Mareth-sector. Te Sened, dat zonder veel verzet van de Italianen genomen werd, bevinden de Noordamerikanen zich op ongeveer 110 kilometer van de kusttad Mahares. Een andere Noordamerikaanse colonne, die van El Guettar in Zuidoostelijke richting oprukt, bevindt zich op ongeveer gelijke afstand van de vijandelijke basis te Gabès (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 22.3).

FRANS COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

Het Franse communiqué van Noord-Afrika, gelijk uitgezonden door Radio-Algiers, zeide: „De dag verliep kalm in de Centrale sector. In het gebied ten Zuiden van Gafsa vorderden wij verschillende kilometers, niettegenstaande een ernstig verzet van den vijand. Onze luchtmacht voerde nachtelijke bombardementsaanvallen uit op vijandelijke vliegtuigvelden en verbindingswegen zonder verliezen te lijden" (Londen, (AP) 22.3).

ITALIAANS COMMUNIQUÉ.

Communiqué van het Italiaanse Hoofdcommando: „In Tunis heeft de vijand Zondag na hevige voorbereidingen van de artillerie een offensief geopend in de Centrale en Zuidelijke sectoren van het front. Felle gevechten woeden. De luchtmacht van de as nam aan de strijd deel door het vijandelijke achterland en de colonnes op weg aan te vallen. Duitse gevechtsvliegtuigen schoten 5 Spitfires neer. Andere vliegtuigen bombardeerden de haven-installaties te Bone en Bougie. Belangrijke schade werd aangericht. In de afgelopen nacht viel een formatie van Italiaanse torpedo-vliegtuigen de schepen aan, die te Algiers voor anker lagen. Een schip van 10.000 ton werd tot zinken gebracht. Een van gemiddelde tonnage werd in brand gezet en nog twee andere werden getroffen" (New York, (AP) 22.3).

DUITS COMMENTATOR OVER DE STRIJD IN TUNIS.

Kapitein Ludwig Sertorius, de Duitse militaire commentator, zeide in een uitzending uit Berlijn, welke werd opgevangen door de Associated Press, dat de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten Rommel aanvallen langs het gehele Centrale en Zuidelijke Tunische front „met een grote numerieke en materiële meerderheid".

De Kapitein zeide, dat de hoofdaanval van de Britten tegen de Mareth-linie plaats vond tussen de Matmata-heuvels en de kust. „De gevechten in Tunis hebben zulk een omvang aangenomen", aldus de commentator, „dat zonder overdrijving kan gesproken worden van een grote slag."

De spreker hield vol, dat de campagne in feite begon in de nacht van 17 Maart, toen — naar hij beweerde — één van Montgomery's voetknecht-divisies werd afgeslagen. „Het mislukken van deze aanval dwong den Commandant van het Britse achtste leger zijn strijdkrachten te hergroeperen, maar dit veranderde niets aan het feit, dat het eerste schot voor het begin van het offensief was gevuurd."

Sertorius verklaarde, dat Pattons leger thans „aanvalt ten Oosten van Sened tussen de Noordelijke rand van het zoutmeer Sjott Djerid en de spoorlijn Gafsa—Sfax.

In dit gebied zijn de Duitse en Italiaanse strijdkrachten teruggetrokken naar „krachtige stellingen op de hoogten vlak ten Westen van de kustvlakte".

Voorts zeide hij, dat een Britse colonne van krachtige tankformaties en lichte mobiele afdelingen in de sector van Ksar Rhilane „bewegingen uitvoert om de Matmata-heuvels van het Zuid-Westen uit te omzeilen."

De Berlijnse versie zeide, dat de Noordamerikaanse Generaal Patton al zijn strijdkrachten wierp in de strijd aan het middenfront. Sertorius zeide, dat, hoewel het Britse 1e leger in het Noorden nog in de verdediging is, „er geen twijfel over heerst, dat het ook zijn aandeel zal nemen in het algemene offensief". De sombere toon van den Berlijnsen commentator had misschien tot doel het Duitse volk voor te bereiden op slecht nieuws (New York, (AP) 22.3).

DUITSERS ZWIJGEN OVER GEVECHTEN IN TUNIS.

Het nieuwsbulletin van de Duitsers maakte hedenmorgen geen melding van de gevechten in Afrika (Londen, (AP) 23.3).

U.S.A.-TROEPEN VEROVEREN MAKNASSY.

Radio-Algiers deelde mede, dat Maknassy in Tunis bezet is.

Maknassy is een belangrijke spoorwegstad op slechts 83 kilometer van de zee in Midden-Tunis. De radio zeide verder, dat de Franse troepen verder voortrekken in de richting van de Golf van Gabès in het gebied ten Zuiden van Gafsa. Door de bezetting van Maknassy worden de verdedigers van Rommels Mareth-linie nog meer bedreigd, aangezien hun ontsnappingscorridor zich steeds meer vernauwt.

De stad ligt aan de spoorlijn, die zowel naar Sfax in het Noorden leidt als naar Gabès in het Zuiden afslaat. Deze splitsing van de spoorlijn vindt plaats bij Graiba, 48 kilometer ver. Waarschijnlijk werd Maknassy bezet door de Noordamerikaanse pantsertroepen, die kort tevoren het station van Sened namen.

In dat geval heeft men gedurende de laatste twee dagen 32 kilometer voortgang gemaakt. In het begin van dit jaar bereikten Noordamerikaanse gemechaniseerde troepen Maknassy. Zij trokken zich evenwel terug na een Duitse post bereikt te hebben. De radio van Algiers zeide, dat Montgomery in het Zuiden machtige tankformaties werpt tegen de stellingen van de Mareth-linie en dat zijn infanterie deelneemt in de algemene aanval (Londen. (AP) 23.3).

HIMMLERS MANNEN EXECUTEREN GEVANGENEN.

Heinrich Himmlers vuurpelotons executeerden alle gevangenen in het gevangenkamp Rowno in het Oosten van Polen als „afstraffing en repressaille" voor een poging om uit te breken. Hierbij zouden een Duitse en een Nederlandse schildwacht gedood zijn, althans de officiële bekendmaking in het Duitse nieuwsblad voor de Oekraïne. Het aantal geëxecuteerden werd niet genoemd, doch dit zal blijkbaar wel groot zijn, gezien het feit, dat Rowno een versterkte stad is van 50.000 inwoners (Stockholm, (AP) 22.3).

HULL EN EDEN HERVATTEN DE BESPREKINGEN.

Staatssecretaris Cordell Hull en de Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken Anthony Eden hervatten de conferenties over de problemen van de oorlog en van na de oorlog. De Britse Ambassadeur Lord Halifax en William Strang, Assistent Onder-Staatssecretaris en een der meest vooraanstaande Britse experts over Rusland, namen aan de besprekingen deel. Strangs aanwezigheid wordt beschouwd als een teken, dat het probleem van de Brits-Noordamerikaans-Russische samenwerking op het tapijt gebracht werd. Zowel Eden en Halifax zeiden tot de verslaggevers, dat Churchills rede van gisteren aantoonde, dat hij „het zeer goed maakt" (Washington, (AP) 22.3).

REACTIE OP CHURCHILLS REDE IN MOSKOU.

De radio van Moskou gaf een deel van Churchills redevoering weer en de reactie was ogenblikkelijk de verwelkoming van het nieuws, dat het achtste leger de aanval tegen de fascisten hervat heeft. Het Russische volk, dat met spanning uitziet naar een tweede front alsook naar alle gevechten op het land tegen de nazies en Italianen door hun Geallieerden, juichen elke slag toe, waardoor eventueel enige druk genomen wordt van het lange Russische front. De radio gaf een belangrijk deel van de rede weer, maar er werd nog geen officieel commentaar op geleverd.

De man op straat in Moskou is ook verheugd over de referte van den Premier naar de Sovjet-Unie, waar de naoorlogse problemen overwogen worden. Het Russische volk weet, dat de Sovjets een leidende rol zullen spelen in het regelen van de problemen na de overwinning, waar zij zoveel toe bijdragen. Maar niettegenstaande doet het hen goed te weten, dat hun Geallieerden dezelfde mening zijn toegedaan.

De ochtendbladen publiceerden Churchills rede op opvallende wijze, maar er werd geen commentaar op gegeven. Aangezien de pers en de radio melding maken van de rede, zal vrijwel het gehele land vóór het einde van de dag de woorden van Churchill vernomen hebben. „Izvestia", dat lange stukken uit de rede van Churchill afdrukte, sprak ook over de nieuwe Noordamerikaanse en Britse overwinningen in Tunis. Het opschrift was echter nietszeggend. Er stond slechts: „Churchills radio-rede" (Moskou, (AP) 23.3).

HET WAS DE STEM VAN HITLER.

Radio-luisteraars, die reeds vele redevoeringen van Hitler hebben gehoord, zeiden, dat zij gisteren met biezondere aandacht luisterden om er zeker van te zijn, dat het inderdaad de Führer was die sprak. Hiervan — zo zeiden zij— werden zij overtuigd. De rede kwam nadat de Führer zich 133 dagen lang niet had laten horen, waarover verschillende geruchten de ronde deden als zou hij ziek of zelfs dood zijn (Londen, (AP) 22.3).

Het nieuws van vandaag.

Op 23 Maart 1933 — heden 10 jaar geleden — nam de Duitse Rijksdag de machtigingswet aan, waardoor Hitler Dictator kon worden van Duitsland en de grondslag gelegd werd voor de grenloze agressie, waarvan wij de laatste jaren getuige zijn geweest. In de democratische landen van 10 jaar geleden gaven woelingen uiting aan hun ongerustheid over de weg, die Duitsland opging, maar toch werd niets gedaan om het Duitse schrikbewind in de kiem te smoren. Het zou ondoenlijk zijn om alles op de voet te volgen wat zich sedertdien heeft afgespeeld en de misdaden na te gaan, welke nazie-Duitsland onder leiding van zijn Führer op zich geladen heeft. In het kort wordt dit evenwel nagegaan in het hoofdartikel van heden en zien wij hoe Adolf Hitler zijn land naar de ondergang voert. Tunis, ook al houdt Hitler het daar nog, kon wel eens het toneel hiervan worden. Want daar wordt thans de beslissende slag geleverd, waarbij de Geallieerden trachten om de troepen van de as op te ruimen. En hierin maken de Geallieerden goede vordering. Officieel zeide het Geallieerde communiqué van Noord-Afrika, dat de Noordamerikanen Maknassy veroverd hebben. Deze plaats ligt in de heuvelketen, welke de kustvlakte beschermt. Aangezien de Noordamerikanen zich reeds op 5 kilometer ten Oosten van Maknassy bevinden, neemt men aan, dat zij spoedig de terugtocht van Rommel zullen afsnijden. Montgomery's achtste leger heeft een wig gedreven in de Mareth-linie op de plaats waar deze het sterkst was. De Duitsers bieden verwoed weerstand met hulp van de Italianen en Hitler heeft een wanhopige order gezonden om tot den laatsten man te vechten (blz. 1)

Aan het Zuidelijk Russische front is de gevechtslinie gestabiliseerd. Maar meer naar het Noorden maken de Sovjets nog steeds voortgang in de richting van Smolensk. Ook ten Zuiden van Bely werden verschillende plaatsen genomen en volgens Radio-Berlijn is een „plaatselijke doorbraak" door de Russen gemaakt aan het front ten Westen van Moskou (blz. 3).

Het lucht-offensief in West-Europa is hervat. Gisteren overdag deden Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators een aanval op de Duitse vlootbasis te Wilhelmshaven. Maassluis nabij Rotterdam werd door de Raf — eveneens bij dag — bestookt. In de nacht voeren de Britten een hevige aanval uit op de duikbotenbasis te Saint Nazaire En Napels in Italië werd voor de tweede achtereenvolgende nacht aangevallen. Hierbij bleef het niet, omdat spoorwegobjecten in de verschillende landen eveneens het doel waren van de Geallieerde vliegtuigen (blz. 3).

Uit Algiers komt een bericht, volgens welk de vroegere Gouverneur van Frans Guyana, René Veber, in Suriname is aangekomen na uit Cayenne te zijn gevlucht. Men zegt, dat Veber zich bij Giraud aansloot alvorens te vluchten. De Degaullisten namen evenwel met steun van het volk het bestuur over en... Veber zocht een goed heenkomen naar Suriname gelijk vroeger zovele gevangenen uit de Franse strafkolonie hadden gedaan (blz. 3).

„Zehn Jahre Hitler".

Vandaag 10 jaar geleden legde Hitler de grondslag van zijn schrikbewind.

1933: overal woelingen in Europa.

TOENEMENDE BEWAPENING NAAST ONTWAPENINGSCONFERENTIES.

Moeilijkheden in Nederland.

ROOSEVELT VRAAGT MACHTIGINGSWET.

Het waren roerige dagen in het jaar 1933. De ontwapeningsconferentie, die op 2 Februari 1932 begonnen was, had nog niets bereikt. Op de openingsdag bombardeerden de Japanners Nanking. De belangstelling van de wereld lag bij het Aziatisch geschil. Japan zette zijn wil door en de rest van de wereld toonde zich onwillig paal en perk te stellen aan de machtswellust van Japan. De Volkenbond zocht zijn heil in voorzichtig gestelde besluiten,

die men in Tokio naast zich neer legde, omdat men daar de nationale belangen op het spel achtte te zijn waarvoor het internationalisme van Genève moest wijken. In de ontwapeningsconferentie werden vele plannen beraamd, waaraan zelfs de buitenstaanders de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Rusland deelnamen. De plannen waren o.a.: afschaffing van offensieve wapenen, organisatie van een volkenbondsweermacht, verbod van inhumane methoden (gifgas, duikbotenoorlog enz.). Alles was opgesteld in zodanige schakeringen als er staten met biezondere belangen waren en meestal zodanig ontworpen, dat men bij zijn buurman de gevaarlijkste krachten probeerde uit te schakelen. Dit verschijnsel berustte op een ongestabiliseerde politieke staat van zaken in de wereld, die door de vredesverdragen niet zodanig was hervormd, dat men op duurzame berusting of tevredenheid bij alle partijen mocht hopen.

De bewapening der verschillende landen ging echter door. Engeland besteedde 15% van zijn begroting aan militaire uitgaven; de Verenigde Staten van Noord-Amerika 19%; Italië 28%; Japan 29%; Frankrijk 34.5%; Duitsland 5.6% en Polen 37%.

De Britse admiraliteit besloot tot vlootbouw in versneld tempo in het belang van werkgelegenheid op de werven.

De „Daily Express" schreef, dat de Franse wapenfabrikanten reusachtige hoeveelheid, wapenen leverden aan Japan. Ook de Skodafabrieken in Tsjecho-Slowakije werkten dag en nacht. In enige maanden steeg het aantal werklieden van 4000 tot 7000.

Nederland werd in die dagen geschokt door de muiterij op de „Zeven Provinciën" en op 17 Februari werd de Tweede Kamer der Staten Generaal ontbonden, wijl er een geschil tussen het Kabinet en de Tweede Kamer ontstond over de bezuinigingen op de kosten der rechtspleging en rechterlijke organisatie. Jonkheer Meester Charles J. M. Ruys de Beerenbrouck verzocht, daar geen verzekering mogelijk was en de tijdsomstandigheden vooral economisch zo moeilijk waren, Harer Majesteit de Kamer te ontbinden.

Ook de Verenigde Staten van Noord-Amerika werden door een geweldige financiële crisis geteisterd. Een bankmoratorium werd afgekondigd en zelfs noodgeld ingesteld.

In deze dagen nu kreeg Hitler zijn kans om de macht in Duitsland te grijpen en eerst in Duitsland en vervolgens in geheel Europa en de wereld zijn schrikbewind te voeren. Hoe dit geschiedde, wordt in het kort hieronder weergegeven. Maar tevens willen wij er op wijzen, dat ook in deze dagen de grote tegenstander van Hitler de democraat Franklin Delano Roosevelt, op 4 Maart voor de eerste maal het Presidentschap in de Verenigde Staten van Noord-Amerika aanvaardde. Hij volgde Herbert Hoover op. In zijn rede legde Roosevelt de nadruk op de heiligheid der internationale verdragen en de onderlinge onafhankelijkheid van de volken der wereld. Tenslotte verklaarde hij, dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika zelf met eerbiediging van zijn democratische grondwet met het oog op de buitengewone noodtoestand voorlopig van de normale regeringskoers moest afwijken, waarom hij het Congres om volmachten zou verzoeken, zoals die in geval van een vijandelijke inval nodig zijn.

De gehele wereld was in rep en roer. In Frankrijk waren moeilijkheden, die een nieuwe regering onder Daladier aan het bewind bracht en thans, 10 jaar later, weten wij wat Daladier is. In Joegoslavië waren politieke twisten, die ertoe leidden, dat de Je-

zuïeten uit het land gejaagd werden als zouden die er wat mede te maken hebben gehad. De economische toestanden waren hopeloos, in Tsjecho-slowakije waren bijna 900.000 werklozen; Italië, bankroet, moest een lening van een milliard uitschrijven. In Roemenië begonnen de politieke twisten, die tot straatgevechten leidden; de communistische organisaties werden er verboden. In Portugal stak een nationaal-socialistische beweging het hoofd op. Zelfs in Zuid-Amerika rommelde het, toen Colombia een ultimatum aan

Peru zond over de teruggave van Leticia.

Heel Europa was in branding. In dit troebel water heeft Hitler gevist.

Von Hindenburg benoemt Hitler.

Op 30 Januari 1933 benoemde Rijkspresident Paul von Beneckendorff und Von Hindenburg Adolf Hitler tot Rijkskanselier van het Duitse Rijk en twee dagen later, op 1 Februari, werd de Rijksdag ontbonden en verklaard dat op 5 Maart 1933 nieuwe verkiezingen voor de Rijksdag zouden gehouden worden.

De fraaie woorden.

Op 1 Februari hield Hitler zijn eerste cabinetszitting, waarna een proclamatie werd uitgegeven waaraan wij o.a. ontlenen: „De nationale regering zal het derhalve als haar hoogste en eerste taak beschouwen, de culturele- en wilseenheid van ons volk te herstellen. Zij zal de fundamenten, waarop de kracht van ons volk berust, handhaven en verdedigen. Zij zal het christendom als grondslag voor ons aller moraal, het gezin als kiemcel van ons volks- en staatsgeheel in hechte bescherming nemen.

De nationale regering zal het grote doel der reorganisatie van ons volk verwezenlijken met behulp van twee grote vierjaarsplannen: Redding van den Duitsen boer voor het behoud van de voedselvoorziening en zodoende van de levensvatbaarheid van het volk; redding van den Duitsen arbeider, door een geweldige en breed opgezette aanval op de werkloosheid.

Met deze gigantische taak der sanering van ons economisch leven zal de nationale regering de taak verbinden ener sanering van het rijk, de landen en de gemeenten in administratief en belastingtechnisch opzicht. Eerst daarmede zal het denkbeeld der federatieve instandhouding van het Rijk een volbloedige, levende werkelijkheid worden. Tot de grondslagen van dit program behoort het denkbeeld van de arbeidsdienstplicht en de kolonisatiepolitiek.

De regering is doordrongen van de betekenis van haar plicht, met dit vrije, gelijkgerechtigde volk op de bres te staan voor de handhaving en de consolidatie van de vrede, waaraan de wereld meer dan ooit te voren behoefte heeft. Moge ook door alle andere staten begrip hiervoor worden getoond, opdat deze, onze meest oprechte wens tot welzijn van Europa, ja van de wereld, vervuld worde.

„Hoe groot onze liefde ook is voor ons leger, als drager van onze wapenen en symbool van ons groots verleden, zouden wij ons toch gelukkig achten, wanneer de wereld door een beperking harer bewapening een uitbreiding van onze eigen weermacht nooit meer nodig zou doen zijn".

Wat werkelijk bedoeld was.

In een vraaggesprek, dat Hitler hield met iemand van de „Sunday Express" zette Hitler zijn standpunt ten aanzien van Duitslands buitenlandse politiek uiteen. Zij eisen waren: herziening van het Verdrag van Versailles, ontwapening van Frankrijk of sterker bewapening van Duitsland, teruggave van de Poolse Corridor en van koloniën, uitroeiing van het communisme, geen herstel der Hohenzollern-monarchie.

In de avond van 27 Februari — dus nog vóór de nieuwe verkiezingen zouden worden gehouden — brak er een grote brand uit in het gebouw van de Duitse Rijksdag te Berlijn. De brand bleek op vele plaatsen tegelijk gesticht te zijn. De Nederlandse communist Marinus van der Lubbe werd van deze brand beschuldigd en een aantal communistische leiders werd gevangen genomen.

Officieel werd later een rapport uitgegeven, waarbij alle schuld den communisten in de schoenen werd geschoven. Bovendien zou men in het Liebknechthaus van de Communistische partij een groot aantal lijsten gevonden hebben, waarop namen van bekende personen, die gevangen zouden worden genomen en doodgeschoten.

Op 28 Februari volgde dan ook een door Von Hindenburg ondertekende noodverordening, die tot doel had het Duitse volk te beschermen tegen het communistisch gevaar. De noodverordening beperkte in belangrijke mate de persoonlijke vrijheid en bevatte zeer zware straffen waaronder doodstraf voor overtreding van de verordening. Alle communistische kranten en tijdschriften werden verboden. Geen vergaderingen en optochten mochten meer door hen gehouden worden. Alle communistische uitingen werden verboden.

De Nazies in het zadel.

En op 5 Maart 1933 waren de Rijksdagverkiezingen.

In Engeland schreef de conservatie „Morning Post" dan ook „de positie der Nazies is in weinige weken gevestigd". De „Petit Parisien" schreef „de brand van de Rijksdag diende slechts als een voorwendsel om de oppositie morsdood te maken.

Vlak vóór de verkiezingen werd ook nog het socialistisch blad „Vorwärts" verboden.

De verkiezing verliep als volgt: Nationaal-Socialisten 288 zetels (17.264.323 stemmen) Sociaal Democraten 120 zetels (7.176.226 stemmen), Communisten 81 zetels (4.746.034 stemmen), R.K. Centrum 73 zetels (4.289.354 stemmen), Beierse Volkspartij 19 zetels, Duitse Staatspartij 5 zetels, Strijdfront Zwart-Wit-Rood 52 zetels. In het geheel werden 39.289.854 stemmen uitgebracht, dat was 88,5% van alle stemmen. De Rijksdag bestond nu uit 647 zetels.

Naar aanleiding van deze verkiezingen schreef de „Daily Express". Een groter Duitsland dan de wereld ooit heeft aanschouwd zal worden opgebouwd".

Oostenrijk bedreigd.

In Oostenrijk schreef het Christelijk-sociale „Wiener Tageblatt". „Dit uur is voor Oostenrijk zeer ernstig. Mogen degenen die het lot nog krampachtig vasthouden en het grootse historische gebeuren willen tegenhouden, dit erkennen. Onze lankmoedigheid is uitgeput en wij waarschuwen de heren. Oostenrijk kan de macht niet afzidig staan. Het is de plicht der N.S.D.A.P. Oostenrijk te incorporeren in de grote lotsgemeenschap".

Jodenvervolging begint.

Herman Goering, die Pruisisch Minister van Binnenlandse Zaken was, hield op 10 Maart een rede te Essen, waarin hij o.a. zeide: „Ik dank mijn Schepper, dat ik niet weet wat objectief is. Ik kom uitsluitend voor mijn volk op, al het andere wijs ik van de hand. Is het niet natuurlijk, als wij Duitsers eindelijk verklaren: koopt niet bij de Joden maar bij de Duitsers! Ik zal zonder aanzien des persoons laten optreden, waar men het Duitse volk benadeelt, maar ik wens niet, dat de politie een troep ter bescherming van Joodse warenhuizen zij. De politie beschermt ieder, die in Duitsland eerlijk handel drijf, maar zij is er niet om de gauwdieven, struikrovers, woekeraars en verraders te beschermen".

23 Maart — vandaag 10 jaar geleden — was het dag van de opening van de Rijksdag, waarbij Adolf Hitler het woord zou voeren. Tevoren had er in de Garnizoenskerk te Potsdam een soort gebedsstonde plaats. De kerk was buitengewoon fraai versierd, in het bizonder de vroegere loge van de Keizerin.

Het schitterde van uniformen. In de loges zaten de voormalige Kroonprins met zijn familie, vele hoge militairen, diplomaten en vertegenwoordigers van kunsten en wetenschappen.

Rijkspresident Von Hindenburg voerde het woord: „De plaats waar wij vandaag samengekomen zijn, is een aanmaning om een terugblik te slaan op het oude Pruisen, dat in noeste arbeid en nooit versagende vaderlandsliefde groot geworden is en daardoor het Duitse volk verenigd heeft. Moge deze geest ons samenhouden tot heil van een vrij en trots Duitsland".

Terwijl deze plechtigheid in de Garnizoenskerk plaats had, verzamelden de katholieke Rijksdagleden zich in de St. Petrus- en Pauluskerk ter viering van de Heilige Eucharistie.

Vele vooraanstaande Nazies en anderen, o.a. Mgr. Kaas, Frans von Papen, Herman A. Brüning, waren hierbij tegenwoordig. Adolf Hitler, van huis uit feitelijk katholiek, had reeds lang de kerk verloochend en was niet aanwezig.

De opening van de Rijksdag.

De eerste vergadering van de nieuwe Duitse Rijksdag werd in de Krolloper gehouden. Goering opende haar en zeide o.a. „er is een nieuw parlement gekomen, voor de eerste maal zonder koehandel, zonder partijbelangen, zonder alles wat het parlement tot nog toe verneder heeft in de ogen van het volk zelf...... Het is een merkwaardig voorteken, dat op dezelfde dag van heden, 23 Maart in 1871 ook een nieuwe Rijksdag werd geopend en wel de eerste Rijksdag van Duitsland, door Von Bismarck, die op die dag voor de eerste maal de Duitse stammen verenigd zag. Op die dag werd het Duitse Rijk geschapen.

In 14 jaren van schande ging een groot Rijk verloren. Vandaag zien wij echter voor het eerst het aanbreken van een nieuwe tijd. De geest van Weimar zal verdwijnen voor de geest van Potsdam". Hierop nam Adolf Hitler gekleed in een bruin uniform, onder ademloze stilte het woord: „waarin hij o.a. het volgende sprak: „Het uit de weg ruimen van het communisme is een Duitse binnenlandse aangelegenheid; hieronder behoeven onze betrekkingen met ander landen niet te lijden.

Bloed en ras staan thans allesbeheersend op de voorgrond. De nationale regering ziet in de twee Christelijke godsdiensten belangrijke factoren voor de instandhouding van onze volksaard [sic!]. Zij zal de verdragen, welke deze godsdiensten met de landen hebben gesloten, eerbiedigen [sic!]. Zij zal allen anderen godsdiensten in objectieve rechtvaardigheid, tegemoet komen, maar zij kan niet gedogen, dat het behoren tot een bepaald ras of kerkelijke gemeenschap er aanspraak op doet maken, dat zekere dingen worden geduld. In de scholen zal de medewerking der godsdienstige organisaties verzekerd en gewaarborgd worden. Ons rechtsleven moet in de eerste plaats in dienst staan van de handhaving der volksgemeenschap.

In het economisch leven zal het particulier initiatief worden aangemoedigd.

De Duitse boer moet onder alle omstandigheden gered worden.

De werkloosheid moet een einde nemen.

Het Duitse volk wil medewerken aan het behoud des vredes, doch het zal zich met alle kracht verzetten tegen de verdeling der volken in overwinnaars en overwonnenen.

Tien jaar van vrede zullen meer welvaart brengen dan dertig jaar van verdeling der staten in overwinnaars en overwonnenen".

Tot besluit verzocht Hitler **de machtigingswet aan te nemen waardoor het der regering mogelijk wordt zonder de Rijksdag te regeren** ter voorkoming van langdurige besprekingen.

Later op de dag werd de machtigingswet met 441 tegen 94 stemmen aangenomen. De sociaal-democraten stemden tegen.

Zo begon de tyrannie van Hitler over Duitsland.

Vandaag, 10 jaren later, moest Hitler in een desperate poging om zijn reeds verloren tyrannie nog wat te rekken, aan zijn Duitse staven seinen: „Houdt asjeblieft stand tot den laatsten man".

Waarzegger: Ge zult sterven op de vooravond van de grootste Duitse feestdag.
Hitler: Welke feestdag?
Waarzegger: De dag na uw dood.

De Duitsers, die bij Stalingrad werden ingesloten, horen nog de stem van baas Hitler: „Uw leider heeft u niet vergeten".

CURAÇAO

ZILVEREN BRUILOFTSFEEST VAN ECHTPAAR MORENO BRANDAO.

Groot was de belangstelling, die jongstleden Zaterdag den Heer en Mevrouw Elias Moreno Brandao — Delvalle te beurt viel bij de viering van hun zilveren bruiloftsfeest. De gehele dag door arriveerden bloemstukken in de woning van den Belgischen Consul aan de Scharloweg en toen het uur van de avondreceptie aangebroken was stroomden talrijke vrienden en bekenden de brede poort door om het beminde echtpaar geluk te wensen.

Onnodig mede te delen, dat vele heildronken werden uitgebracht op dit gezin, waarvan de vader jarenlang in handels- en diplomatieke kringen zich een uitmuntende naam verwierf.

ONTSLAG UIT MILITAIRE DIENST WEGENS STRAF.

Bij de Staten van Curaçao is door Zijne Excellentie den Gouverneur een landsverordening tot wijziging van de „Schutterijlandsverordening 1940" ingediend met het volgende doel:

In gevolge artikel 19 van deze verordening zijn van de Schutterij uitgesloten zij, die, tenzij voorwaardelijk, zijn veroordeeld, hetzij bij één vonnis hetzij bij verschillende vonnissen gezamenlijk, tot een zwaardere straf dan gevangenisstraf of militaire gevangenisstraf van 6 maanden.

De bovengenoemde uitsluitingsgrond geldt niet alleen voor de inlijving, maar moet ook leiden tot ontslag uit de militaire dienst.

Hoewel het niet alleen gewenst doch zelfs noodzakelijk is om verkeerde elementen uit de dienst te kunnen verwijderen, meent de Gouverneur, dat het niet juist is een dergelijk ontslag imperatief in de wet vast te leggen, daar toch altijd bij vonnis van de Krijgsraad bepaald kan worden, dat de veroordeelde ontslagen wordt uit de militaire dienst al of niet met het recht om bij de gewapende macht te dienen.

Aangezien dit middel bestaat, kan naar de mening van den Gouverneur dit imperatieve ontslag vervallen. Temeer is dit gewenst, omdat bij de verhoren voor den Officier-Commissaris bij herhaling gebleken is, dat de verdachte hoopt een zó hoge straf te krijgen, dat ontslag uit de militaire dienst moet volgen.

Aangezien er onder de Schutters elementen zijn, die gaarne de militaire dienst zouden verlaten, vindt de Gouverneur het niet juist, dat hun de kans wordt gegeven dit doel te bereiken door wangedrag met voorbedachte rade

IN HET HOL VAN DE LEEUW.

Twee zeevarenden, die zonder toestemming van den eigenaar diens auto hadden weggenomen, waren daarmede gaan toeren.

Door onbekendheid met de weg reden zij de binnenplaats van het Hoofdbureau van Politie op, alwaar zij werden aangehouden.

De eigenaar van de auto, die inmiddels aan de wacht was gekomen om aangifte te doen van diefstal, kon weder in het bezit van zijn auto worden gesteld.

ONENIGHEID TUSSEN VROUWEN.

Gisteravond kregen twee alhier verblijvende buitenlandse vrouwen met elkander twist waarbij van het mes gebruik werd gemaakt.

Gevolg: Een der deelneemsters in het hospitaal en de andere in de cel.

Nederland.

PATER DE KLERK BLEEF OP ZIJN POST.

De moed van den Nederlandsen priester Emery de Klerk zal altijd een deel blijven vormen van de geschiedenis van de strijd op de Salomonseilanden. Pater De Klerk had de leiding van de Katholieke Missie rond de eenzame, geïsoleerde Beaufort-baai op Guadalcanal. Toen de Japanners daar kwamen, bleef hij trouw op zijn post. Die plachten hem op „beleefde" wijze te dreigen. Telkens kwamen er patrouilles in zijn huis, de soldaten stonden in linie opgesteld, praesenteerden hun geweren en de officier salueerde en vroeg: „hebt u misschien ergens wapens verborgen?"

Daar was doodsbedreiging in die beleefdheid, doch de pater bleef ondanks levensgevaar, trouw op zijn post. Maar in Tasimboke was het vreselijk. Daar werden de Nederlandse pater Engberink en de Noordamerikaanse pater Duhamel en twee nonnen door de Japanners vermoord, zoals wij in het kort reeds hebben gemeld.

In October 1942, toen de Japanners Guadalcanal hevig kwamen versterken, werd de situatie voor de missionarissen daar zeer gevaarlijk en generaal-majoor Van der Grift beval dat zij moesten weggaan. Doch toen het schip, dat hij mede zou nemen in Beaufort-baai kwam, vond pater De Klerk, dat hij in de heuvels nog wat te doen had en hij bleef daar tot het schip zonder hem vertrok. Door de ganse bloedige strijd, die toen kwam, bleef pater De Klerk op zijn post, en hij zorgde voor de ziel en de gezondheid van zijn honderden parochianen, wier voedselvoorziening bovendien aan zijn zorg was toevertrouwd. En toen het eerste Noordamerikaanse schip aan het eind van de vorige maand Beaufort-baai binnenvoer, vond het daar den Nederlandsen pater De Klerk zijn missie in rust en sereniteit leidende, als ware hij zich niet bewust van het feit, dat hij geleefd had op een van de gevaarlijkste punten van het slagveld rond de Stille Oceaan.

„ZIJ MOETEN HET EERST VERDWIJNEN".

In de Nederlandse, vernaziede, pers worden voortdurende aanvallen op de kerk gedaan, hetgeen wel aantoont hoe deze een bolwerk is voor de Nederlandse nationale en anti-nationaal-socialistische ideologie. In het Volk stond: „kerkelijke voorgangers en slechte schapenhoeders moeten het eerste verdwijnen. Dit is eerste eis, hoe moeilijk het ook is dit te schrijven en te bepleiten. Steeds trachten de Katholieke en Protestantse kerkelijke overheden, speculerend op haar onaantastbaarheid, in te grijpen in dingen die alleen de wereldlijke overheden aangaan. Zelfs wanneer men de laatste Brief, die met veel pathos van alle Katholieke en Protestantse kansels is voorgelezen zou aanvaarden, dan nog kan niet worden ontkend dat het nuttiger en behoorlijker geweest ware, wanneer een en ander tussen vier muren te berde gebracht ware. Het voorlezen van zulke verklaringen zo merkt „Het Volk" op, betekent dat duizenden mensen erdoor werden aangemoedigd, der overheid tegenstand te bieden. [Alsof dit dan ook niet de bedoeling ware! — Red.].

„Wanneer Synode en Episcopaat de moed hebben te protesteren tegen de Arbeidsdienstplicht, het executeren van gijzelaars, arbeiden in Duitsland enz. dan is de tijd gekomen voor ons om te zeggen dat wij niet langer toestaan, dat ons volk deze huichelaars als zijn leiders erkent. Later zullen zij schreeuwen, dat dit godsdienstvervolging is, doch dan zullen wij weten dat zij van hun plaatsen zijn weggejaagd, niet om hun geloof, doch om hun gebrek aan geloof, omdat zij wilden dat het Nederlandse volk een verbond sloot met het Jodendom".

MR. H. REYDON INVALIDE.

Meester H. Reydon is in zover hersteld, dat het doodsgevaar geweken is. De verwondingen zijn echter van zulk een aard geweest, dat hij zijn gehele leven gedeeltelijk verlamd zal blijven.

MR. VAN UFFELIE BEVORDERD.

Mr. C. Uffelie, Administrateur van Financiën van het Staatsdeel Suriname, reserve kapitein, commandant der Stads- en Landmacht, is bevorderd tot reserve-Majoor.

EEN KRIJGSGEVANGENKAMP IN OOST-INDIE.

Voor Radio-Batavia sprak op 11 Maart jl. R.K. Pekelharing, die zich journalist noemde. Hij zeide te spreken uit een krijgsgevangenkamp. Hij vertelde dat men het daar niet slecht had. Men vervoerde er rijst, groef loopgraven en goten, bouwde schuren en barakken. De voeding is niet bijster overvloedig, doch de gezondheidstoestand is niet onvoldoende. Het meest gaat men er gebukt onder te weinig contact met de buitenwereld, kennissen, vrienden en familieleden.

JAPAN MOET GEISOLEERD WORDEN.

Wij hebben medegedeeld, dat kapitein C. W. Heringa, oud-commandant van de marine-basis te Soerabaia in de Verenigde Staten is om maatregelen te nemen voor de wederopbouw van deze basis, zodra de tijd daartoe is gekomen. De kapitein vertelde aan Aneta: het bouwen van een nieuwe basis stelt ons voor schier onoverkomelijke moeilijkheden, niet alleen, omdat de werken geheel en al vernield zijn, doch ook omdat alle gegevens en stukken die ermede verband houden zijn vernietigd. De Japanners kunnen Soerabaia nog steeds niet gebruiken, omdat wij de boel vernietigd hebben en omdat wij opzettelijk schepen in de haven hebben doen zinken.

Verder liet kapitein Heringa zich uit over de oorlog: „de weg naar de overwinning moet betreden worden door Japan te isoleren en het van grondstoffen of voorziening, noodzakelijk voor de oorlogvoering, af te snijden". De vernieling van de marinebasis, waar niet minder dan 16.000 mannen werkten, werd uitgevoerd met de hand, door vuur en door explosie. Alles werd vernietigd; 1500 ton munitie werd opgeblazen op het eiland Madoera.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

Bombardementen op Duitsland, Nederland, Frankrijk, Italië.

Fransen in Spaans Marokko door Giraud opgeroepen.

Gouverneur Veber van Frans Guyana naar Suriname gevlucht.

Russen dringen voort naar Smolensk.

MAASSLUIS OPNIEUW AANGEVALLEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Heden namiddag vielen Ventura's met een gevechts-escorte vijandelijke objecten te Maassluis nabij Rotterdam aan. Overdag bombardeerden andere gevechtsvliegtuigen doelwitten in Nederland en spoorweg-objecten in Noord-Frankrijk. Mosquito's van het Gevechtscommando op verkenning boven de Golf van Biscaye vernietigden twee JU88's. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist van deze verrichtingen" (Londen, (AP) 22.3).

DE GEALLIEERDE BOMBARDEMENTEN OP WEST-EUROPA.

Viaduct van Morlaix beschadigd.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat Britse Whirlwind bommenwerpers het belangrijke spoorweg-viaduct van Morlaix in Bretagne beschadigden door verschillende voltreffers te plaatsen en een brand te stichten. Dit geschiedde terwijl de Royal Airforce tijdens het weekeinde de aanvallen voortzette op de Duitse verbindingswegen in Frankrijk. 14 Goederentreinen werden aangevallen bij vluchten, die werden uitgevoerd in de nacht van Zaterdag en alle Geallieerde vliegtuigen keerden terug. Berichten van verscheidene bronnen kwamen nog steeds binnen over de schade, die in bezet Europa werd aangericht door de hevige bombardements-aanvallen, die de Geallieerden de laatste tijd ondernomen hebben.

Radio-Berlijn zeide in een uitzending, welke door de Associated Pres werd opgevangen, dat de twee laatste hevige Geallieerde bombardementen op de Duitse duikboten Saint Nazaire 60% van de huizen in de Franse havenstad hebben vernietigd en nog 20% onbewoonbaar hebben gemaakt.

Bepaalde kringen in Stockholm berichtten, dat het bombardement van 1 Maart op Berlijn 30.000 Berlijners dakloos heeft gemaakt. Verder zeide men, dat een voltreffer werd geplaatst op het gebouw, waarin Goerings Ministerie van Luchtvaart is ondergebracht. Dezelfde bronnen schatten het aantal doden op bij de 2000, in tegenstelling tot de bijna 500 welke Berlijn opgaf.

Het vooruitzicht op nog meer Noordamerikaanse bombardementen op Duitsland werd geopend door een bekendmaking van Generaal-Majoor Ira C. Eaker, Bevelhebber van de Noordamerikaanse vliegers in Europa, dat bemanningen worden geoefend voor nachtelijke aanvallen op Duitse doelen. Deze nachtelijke aanvallen zullen ondernomen worden, terwijl de meeste Noordamerikaanse aanvallen bij daglicht zullen worden voortgezet (Londen, (AP) 22.3).

DAGAANVAL OP WILHELMSHAVEN.

Het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Engeland gaf het volgende communiqué uit:

„Vliegende Forten en Liberators van het 8e Noordamerikaanse luchtcorps vielen heden overdag de Duitse vlootbasis te Wilhelmshaven aan in de derde aanval door Noordamerikaanse zware bommenwerpers op dit vijandelijke doel. De bommenwerpers stieten op talrijke vijandelijke jagers bij het bereiken van de Duitse kust. Zij zetten de toch voort naar het doel met vernietiging van een aantal vijandelijke toestellen onderweg. Het bombardement werd uitgevoerd in uitstekend weer en de resultaten zijn goed. De aanvallen van de vijandelijke jagers duurden voort op de terugtocht. Vele luchtgevechten vonden plaats. 3 Bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 22.3).

BOMBARDEMENT OP SAINT NAZAIRE.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht werd de vijandelijke duikbotenbasis te Saint Nazaire hevig gebombardeerd. Een onzer vliegtuigen wordt vermist. Whirlwinds van het Gevechtscommando bombardeerden zonder verlies de spoorwegobjecten in Bretagne" (Londen, (AP) 23.3).

NAPELS GEBOMBARDEERD.

Een communiqué van het Hoofdkwartier der Royal Airforce in het Midden-Oosten luidt:

„Zware bommenwerpers vielen Napels aan in de nacht van 21 op 22 Maart. Grote branden werden waargenomen nabij het spoorweg-depot en de olie-installaties. Van deze verrichtingen keerden al onze vliegtuigen veilig terug" (Caïro, (AP) 23.3).

DUITSE AANVAL OP BRITSE HAVENSTAD.

Het DNB zeide, dat zware Duitse bommenwerpers in de afgelopen nacht een aanval deden op een Britse havenstad aan de Oostkust. 3 Duitse vliegtuigen zouden vermist worden (Londen, (AP) 23.3).

PLAATSELIJKE DOORBRAAK VAN DUITSE LINIES DOOR RUSSEN.

Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens mededeling van de Duitse radio een „plaatselijke doorbraak" door de Russen werd gemaakt in de „hoofdlinie van de Duitse verdediging ten Westen van Moskou" (Londen, (AP) 22.3).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„In de nacht van 22 Maart voerden onze troepen gevechten in de vroegere richtingen. Aan het Westelijk front veroverden detachementen van de afdeling X tengevolge van een felle slag drie krachtig versterkte nederzettingen. De Duitsers deden op verlies van hun stellingen een tegenaanval. Zij werden afgeslagen en leden grote verliezen. In een andere sector roeiden onze detachementen een compagnie van vijandelijke schutters met tommygeweren uit en veroverden zij 3 tankafweerkanonnen, 5 machingeweren en 120 Tommy-geweren en geweren.

Ten Zuiden van Belly zetten onze troepen het offensief voort en veroverden zij vele dorpen. De strijders van de afdeling X sloegen een vijandelijke tegenaanval af en braken op de hielen van de terugtrekkende Hitlerieten in enkele dorpen door.

De Poolse vlieger-officier Pietrzak wordt door zijn kameraden gehuldigd, wijl hij van de Poolse luchtafdeling het 500e Duitse vliegtuig neerschoot. Hij schoot ook het 501e neer. De Poolse luchtmacht bestaat uit ongeveer 12.000 vliegers, bemanning en grondpersoneel. Het is de grootste luchtafdeling van de Verenigde Volken, die in de Raf medestrijdt.

In gevechten van man tegen man werden de Duitsers uit de plaatsen verdreven. Op het slagveld bleven meer dan 200 vijandelijke gesneuvelden liggen. 2 Mortieren batterijen, 11 machinegeweren, een ammunitie-opslagplaats en een radio-station werden veroverd. In het district van Belgorod vernietigden detachementen van de afdeling X in een felle slag 6 tanks en 25 troepenwagens. In een andere sector vernietigde ons geschut 15 vrachtwagens met voorraden en enkele Duitse batterijen. In het gebied van Chuguev wisselden onze troepen vuur met den vijand.

Russische artilleristen ontwrichtten een zware Duitse tank en 2 kanonnen. Voorts sloegen zij een grote colonne van het Duitse voetvolk uiteen. In een andere sector deden de Duitsers een aanval, doch werden zij met grote verliezen teruggeworpen.

In de Kuban schoten onze vliegers tijdens het verloop van de dag 15 Duitse jagers neer. Een luchtdoelkanon van het Rode leger vernietigde 3 Duitse vliegtuigen". (Moskou, (AP) 23.3).

DUITS COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van het Duitse Hoofdcommando luidt als volgt:

„Geen gevechten van belang vonden gisteren plaats aan het Zuidelijk deel van het Oostelijk front zover als Beigorod. De Duitse aanval ten Zuid-Westen en Noord-Westen van Kursk heeft gestadig voortgang. De vijandelijke pogingen, die ten doel hebben om door te breken ten Zuid-Westen van Vyazma en ten Zuiden van het Ladogameer, werden gisteren wederom verijdeld. Hierbij leden de Sovjets enorme verliezen. Onze divisies ten Zuid-Westen van Vyazma alleen vernielden een totaal van 270 pantserwagens sedert 18 Maart, in nauwe samenwerking met de Luftwaffe.

De hevige aanvallen, die door de Sovjets de laatste drie dagen ten Zuid-Oosten van Leningrad werden ondernomen, werden verijdeld door de vastberaden verdediging, die door onze troepen opgeworpen werd. Hier leden de Sovjets eveneens grote verliezen. Krachtige Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten vielen de Italiaanse stellingen in het Zuiden en Midden van Tunis aan. Een hevige slag ontwikkelde zich op de grond en in de lucht. Een onzer lange afstands bommenwerpers beschadigde een middelgrote koopvaarder met bomtreffers op de Atlantische Oceaan. Drie koopvaarders en een escorterend schip werden tot zinken gebracht in reeds gemelde aanvallen door Duitse bommenwerpers op de haven van Tripoli in de nacht voorafgaande aan 20 Maart" (New York, (AP) 22.3).

MONTGOMERY DRIJFT EEN WIG.

Het Britse agentschap zeide, dat volgens Radio-Marokko Montgomery een wig gedreven heeft in „het best verdedigde deel" van de Mareth-linie (Londen, (AP) 23.3).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Front van het achtste leger: de opmars heeft bevredigend voortgang volgens het plan. Hevige gevechten werden voortgezet ten Zuid-Oosten van de Mareth-linie. 1700 Duitse gevangenen werden genomen tot het middaguur. Onze troepen bezetten Maknassy en patrouilles drongen vooruit op het hoge terrein ten Oosten ervan. In het Noorden van Tunis wordt artillerie-vuur gewisseld. Patrouilles zijn in de Djebel Abiod sector.

Royal Airforce: Gedurende de nacht van 20 op 21 Maart werden vijandelijke samentrekkingen tussen Tamara en Ketana gebombardeerd. Onze bommenwerpers vielen ook de vijandelijke wegen en havengebieden bij Sfax aan. Gisteren vielen gevechtsvliegtuigen der luchtmacht van de Westelijke woestijn voortdurend de vijandelijke tanks aan" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 23.3).

Z.H. DE PAUS ONGESTELD.

Een Stefani-bericht uit Vaticaanstad deelde mede, dat Zijne Heiligheid de Paus lichtelijk ongesteld is en alle audiënties heeft afgelast. De artsen zeiden, dat er geen reden is tot ongerustheid (Bern, (AP) 22.3).

OUD-GOUVERNEUR VAN FRANS GUYANA NAAR SURINAME GEVLUCHT.

De aanhangers van De Gaulle in Algiers verklaarden, dat de gebeurtenissen in Frans Guyana hebben aangetoond, dat hun Leider de steun van de meerderheid der Franse bevolking had.

De Giraud-kringen hadden geen commentaar te leveren en zeiden, dat nog geen officiële inlichtingen ontvangen zijn over hetgeen in de kolonie voorviel sedert Gouverneur René Veber zijn aanhankelijkheid aan Giraud verklaarde.

Volgens berichten, die door de Degaullisten in Algiers ontvangen worden, had de leider van de partij der Strijdende Fransen, Bertaut, het Gouverneurschap van Frans Guyana overgenomen met de steun van het volk. Dit geschiedde nadat Veber zijn aansluiting bij Giraud had bekend gemaakt. Tegen de tijd, dat Girauds telegram om Veber dank te zeggen was gearriveerd, was de Gouverneur gevlucht naar Suriname (Algiers, (AP) 22.3). [Van de G.P.D. te Suriname werd hierover nog niets vernomen. — Red.]

EEN OVEREENKOMST TUSSEN DE ASMOGENDHEDEN.

De radio's van Berlijn en Tokio maakten met enthousiasme bekend, dat een serie besprekingen in Tokio beëindigd is door de vertegenwoordigers van Duitsland, Japan en Italië, waarbij een overeenkomst bereikt werd over de „vorming van een nieuwe wereldorde, gebaseerd op rechtvaardigheid, waardoor een eeuwige wereldvrede gegarandeerd wordt."

Hoewel Premier Hideki Tojo aan de besprekingen deel nam, was geen enkele speciale vertegenwoordiger van de Europese asmogendheden bij de besprekingen aanwezig. Alzo schenen zij weinig meer te zijn dan de gewone diplomatieke besprekingen, waarbij van mening gewisseld wordt. Volgens de radio van Berlijn namen Japans Minister van Buitenlandse Zaken Masayuki Tani, de Minister van Marine Ejigetaro Sjimada, de Duitse Ambassadeur Heinrich Georg Stammer en de Italiaanse Ambassadeur Mario Indelli aan de besprekingen deel (New York, (AP) 23.3).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): Op 21 Maart vielen Dauntless-duikbommenwerpers 's namiddags, met steun van Wildcat-gevechtsvliegtuigen, Munda op het eiland Nieuw Georgië en Vila in het centrale deel van de Salomonseilanden aan. Het bevoorradingsgebied en een vijandelijke geschutsstelling werden getroffen. In de avond viel een strijdmacht van Vliegende Forten en Liberators de Japanse stellingen te Kahili in het gebied van het eiland Shortland aan" (Washington, (AP) 22.3).

AUSTRALIË VERWACHT NOG EEN JAPANSE INVASIE.

De Australische Minister van het Leger, Francis Forde, verklaarde bij de opening van een campagne voor het sluiten van een oorlogslening, dat de Geallieerde overwinningen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan Japans vastberadenheid om Australië aan te vallen, hebben doen toenemen. Hij verklaarde, dat de Japanners versterkingen aanvoeren in al de eilandenbases, die ze veroverden.

Voorts zeide hij: „Men kan aannemen, dat, zodra zij gereed zijn met hun voorbereidingen, de Japanners een aanval op Australië zullen doen, welke heviger zijn zal dan wat tot nu toe in de Stille Oceaan werd gezien" (Sydney, (AP) 22.3).

JAPANNERS GEBRUIKEN GAS TEGEN CHINEZEN.

Een communiqué van het Chinese Hoofdcommando verklaarde, dat de Japanners gas gebruikten in een slag in het Zuiden van de provincie Hupeh waar gevechten in voortgang zijn tegen Japanners, die pogen de verbindingslinies met Itsjang veilig te stellen. Het oorlogsbulletin zeide, dat de Japanners na een bittere tegenaanval in een sector „in weerwraak voor de klappen, die hen door de Chinezen werden toegebracht, overgingen tot gasaanvallen". „Meer dan honderd Chinese officieren en manschappen werden er door aangetast", aldus het communiqué, dat geheel gewijd was aan de gevechten in Hupeh en geen beslissende verandering in de situatie toonde. De Japanners zijn nog heel in het bezit van Hwajung, een stad aan het meer Tungting die een van de vier ankers van hun offensieve verrichtingen vormt. Naar vermeld wordt, zouden gevechten in de buitenwijken geleverd worden (Tsjungking, (AP) 22.3).

KUSTVAARTUIGEN AAN CUBA OVERGELEVERD.

In een schitterende ceremonie werden 10 snelle patrouille-vaartuigen voor de kustbewaking te Miami door de Verenigde Staten van Noord-Amerika aan Cuba overgeleverd (Miami, Florida, (AP) 22.3).

SEMAINE SOCIALE TE QUEBEC.

Te Quebec werd een Semaine Sociale gehouden. Het onderwerp was: Katholieke Actie en Sociale Actie. De openingsvergadering werd bijgewoond door den Pauselijken Delegaat voor Canada en New Foundland, Z.H.E. Mons. Ildebrando Antoniutti, de Aartsbisschoppen van Quebec en Ottawa, de Bisschoppen van de provincie Quebec. De Premier van Quebec, kon door ziekte niet aanwezig zijn, maar zond een boodschap aan den voorzitter der Semaines sociales, Pater J. Archambault S.J., waarin hij melding maakte van de eerste Semaine sociale, die in 1920 gehouden werd in Montreal. Een van de sprekers was toen een jonge priester — thans Zijne Eminentie Cardinaal Villeneuve. De Premier verklaarde verder dat „politici geleid moesten worden door het licht der Kerk", want „de wereld van morgen zal veranderingen moeten ondergaan, die verschrikkelijk zullen zijn, indien ze niet voorkomen uit beweegredenen, die het kenmerk dragen van christelijke edelmoedigheid".

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Britse agentschap zeide, dat de Noordamerikaanse omroeper van Radio-Algiers verklaarde, dat de Noordamerikaanse strijdkrachten, na Maknassy genomen te hebben, nog 5 kilometer voortdrongen en de heuvelketen bezetten ten Oosten van het dorp Alinea. De aanval op de Mareth-linie werd beschreven als „de meest geconcentreerde, die ooit plaats vond". Voorts werd gezegd: „De Geallieerde luchtmacht en het geschut, kanonnen met eigen drijfkracht en tanks bestoken de Duitse stellingen zonder ophouden. De Britse vliegtuigen plaatsten treffers op 32 tanks, waarvan 9 geheel vernietigd werden."

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** De Noordamerikaanse pantserstrijdkrachten veroverden Maknassy in een opmars naar de zee om de verbindingswegen van de as door te snijden. Volgens de veldberichten is het Britse achtste leger in een wijde boog getrokken rond de Mareth-linie en bevindt men zich thans vele kilometers er binnen. Officieel wordt medegedeeld, dat de dokken te Palermo op Sicilië hevig gebombardeerd werden en dat voltreffers werden geplaatst op schepen en langs de kaden. 6 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten tijdens de aanval. Tussen Sicilië en Tunis werd een vijandelijk convooi aangevallen door de Geallieerde bommenwerpers. Een troepenschip werd getroffen en in brand gezet. Ook werden voltreffers gezien op een groot bevoorradingsschip en een escorte-vaartuig. In gevechten met vijandelijke vliegtuigen, die de schepen beschermden, werden 8 vijandelijke toestellen vernietigd.

— **Londen:** Radio-Marokko zeide: „Hitler heeft een order aan zijn troepen in Tunis gezonden om tot den laatsten man te vechten".

— **Londen:** Radio-Parijs zeide, dat Giraud opdracht voor een mobilisatie heeft gezonden aan de jonge Fransen, die zich in Spaans Marokko bevinden.

Madrid: De pers meldde uit Rome, dat de zaligverklaring van de non Vicenta Maria Lopez y Vicuna en de Capucijner Broeder Inocente da Lerzo, grondleggers van de Societeit der Dochters van Maria in Madrid, in Rome is goedgekeurd.

Deze Duitse gevangenen behorend tot een duikboot, die door een luchttorpedo tot zinken werd gebracht, worden naar een krijgsgevangenkamp in Noord-Afrika overgebracht.

Aruba.

TENTOONSTELLING VAN KINDERTEKENINGEN.

Zaterdag, 20 Maart 1943, werd in tegenwoordigheid van zeer velen de tentoonstelling geopend van kindertekenwerk uit Canada en Jamaica. De opening werd bijgewoond door Gezaghebber Izaak Wagemaker en Doctor Wybojan Goslinga.

Na het openingswoord nam de Heer Jan J. A. van Bergeyk, tekenaar aan de A.M.S. te Willemstad en ondervoorzitter van de Curaçaose Vereniging voor Opvoeding en Onderwijs, het woord ter toelichting van de rondleiding. Allereerst dankte de spreker den Inspecteur van het Onderwijs, Doctor Wybojan Goslinga die het initiatief tot deze tentoonstelling nam en veel deed voor de organisatie ervan. Ook dankte de Heer Van Bergeyk de Arubaanse commissie voor het voortreffelijk werk, dat verricht werd. Vervolgens weidde hij uit over het tekenonderwijs in de laatste 50 jaren. Het tekenonderwijs, van tegenwoordig, zo zeide de Heer Van Bergeyk o.a., is psychologisch georiënteerd. Het moderne tekenonderwijs legt nadruk op de vrije uiting, die bij de oudere methoden geen kans kreeg. Vooral in onze tijd is de kunstpaedagogische richting als reactie op het intellectualisme belangrijk. Voor het probleem kind en kunst make men vergelijkingen tussen de uitdrukkingswijzen van het impressionisme, het expressionisme en het surrealisme met de uitingen van de primitieve kunst. De moderne kunsthistorici trekken een parallel tussen de ontwikkelingsgang van het tekenen bij kinderen en bij primitieven.

Tijdens het gaan langs de tekeningen wijst de Heer Van Bergeyk op de biezondere gebruikmaking van het materiaal bijv. geknipt en gescheurd papier.

De volgende morgen, op Zondag 21 Maart, hield de Heer J.J.A. van Bergeyk een lezing over kindertekeningen voor een zeer goed opgekomen publiek. De Heer Van Bergeyk verduidelijkte zijn lezing met eigen gemaakte voorbeelden en met enige werkstukken van kinderen.

In het opvoedingssysteem en in het onderwijs werkt de psychologie hoe langer hoe meer door. De uitkomsten van de experimenterende psychologen worden nog wel niet overal in de practijk toegepast, maar de moderne onderwijsmethoden berusten voor het merendeel heden op goed gefundeerde grondslagen.

Wat het tekenonderwijs betreft moeten wij niet van bovenaf van het plan, waarop de kunstenaars zich bevinden afdalen naar het vermeende kunstledige van het kind, om het daarna systematisch met onze opvattingen en begrippen te infecteren, maar nagaan wat uit kindertekeningen voor den volwassene, den psycholoog en den tekenmethodemaker te leren valt.

De spreker gaat dan de ontwikkeling van de wetenschappelijke belangstelling voor de kindertekening in het buitenland en bij ons na en wijst er op, dat voor dit onderzoek slechts de op spontane wijze ontstane tekening waarde heeft, omdat die een weerspiegeling is van het psychische gebeuren in het kinderleven. Het jonge kind tracht zich niettegenstaande de pogingen van opvoeders en ouders om hem te remmen op alle mogelijke manieren en met alle middelen te uiten. De intensiteit waarmede dit gebeurt is zeer opmerkelijk. Het gevoel voor het rhythmische komt in de herhaalde beweging reeds tot uiting. De kleine baas is verrast, als zijn handje gewapend met een voorwerp zich op een wrijvingsvlak aftekent, over de graphische weergave van de door hem gemaakte beweging. Wij moeten dan ook in het gekrabbel van het kind niet anders zien dan een bewegingsafbeelding en in deze periode er geen vormgeving in zoeken.

Als het kind zover gekomen is, dat het in zijn krabbels vormgelijkheid gaat zien, is het in een nieuwe periode, die van de begripsafbeelding, gekomen. Bij de meeste kinderen valt die periode op 3 tot 4 jarige leeftijd. Meestal is het dan de mens, die op ongekunstelde, rake wijze wordt weergegeven, ontdaan van alle bijkomstigheden. Spreker gaat de wetenschappelijke onderzoekingen in verband met dit verschijnsel na en komt dan op Goethe, die reeds bij zichzelf en anderen deze gave, thans genaamd „physioplastiek", ontdekte, die bestaat in het zich na kortere of langere tijd het geziene wederom duidelijk voor de geest te kunnen roepen. Bij de meeste kinderen heeft echter een omvorming plaats van het „modèle externe" tot het „modèle interne".

Het kind gaat nu tekenen wat het weet, niet wat het ziet. Het beeld — meestal mens of dier — wijkt nogal af van het natuurlijk object en de typische kenmerken worden zeer overdreven voorgesteld. Verworn heeft aan deze uitdrukkingswijze de naam van „Ideoplastiek" gegeven, omdat een idee tot uitdrukking wordt gebracht en niet de werkelijke vorm.

Wanneer we nu verder komen gaan we in de kindertekening hoe langer hoe meer iets persoonlijks aantreffen en de psychologen hadden hier een prachtgelegenheid de kinderen in te delen in typen. Deze indeling treffen wij vooral aan bij Richard Rothe, een Weens specialist op het gebied van de kindertekening. Het is opmerkelijk hoe juist Oostenrijk na Wereldoorlog I op paedagogisch gebied vernieuwing gebracht heeft en naast Rothe wijst spreker op het belangrijke werk van Cizek.

Rothe is tot de opvatting gekomen, dat de oude opvatting van kinderen met en zonder aanleg een ongedefinieerde aanduiding is van twee tekentypen.

Het eerste is het observerende, impressionistische, „schauende" type. Zij hebben een sterk visuele aanleg. Een opmerkeijke impresieve vormindruk wordt met een juiste contour en een treffende verhouding tot uitdrukking gebracht. Rothe schat het aantal kinderen, dat tot dit type behoort uiterst gering, nl. 2%.

Het tweede type is dat der construerenden, de expressieven, het „bauende" type. Zij werken meer van binnen naar buiten. Hun steun is dikwijls de symmetrie. Zij zoeken naar het evenwichtige in een tekening. De construerende analyseren hun model en passen daarna de begripseenheden stuk voor stuk aan elkaar. Op dit type waartoe het overgrote deel van de kinderen behoort heeft Rothe dan ook zijn methode opgebouwd.

Rothe heeft de ontwikkelingsgang van de kindertekening in 4 phasen ingedeeld:

1. Het primitieve gebaar.

De uitdrukkingswijze bestaat enkel uit vlakke lijnen zonder een enkel biezonder kenmerk. Vorm en gelijkenis zijn soms alleen voor het kind duidelijk. De uitbeelding is in haar meest primitieve stadium.

2. De vlakaanduiding.

Nu worden de tekeningen aangegeven in twee dimensies, lengte en breedte. Het hoofdbestandeel wordt biezonder verzorgd. De voorstelling lijkt nog enigszins chaotisch, maar sommige momenten worden reeds gefixeerd.

3. Beweging.

De vormgeving toont kenmerken van actie. Bomen, poppetjes krijgen een beweging, de verstarring ontdooit. Maar alles blijft plat, geen sprake van relief of dieptewerking.

4. Volume.

Nu wordt de derde dimensie geintroduceerd in het platte vlak en door middel van schaduw en perspectivische dieptewerking wordt het volume gesuggereerd.

Een belangrijke rol speelt de kleur in de kindertekening. De kinderen houden van kleur in de tekening. Maar weinig kinderen vinden voldoening alleen in de gevoelige lijn. Wij moeten niet met de natuur vergelijken. In hun combinaties ziet men soms bijv. citroengele paarden tussen blauwe boomstammen. Vele kinderen hebben een voorkeurkleur.

Toch hebben veel kinderen een gevoel voor de natuurkleur. Het meest geliefde materiaal is waterverf, dat niet alleen met de penseel maar ook gerust met de vingers wordt opgebracht. De kinderen grijpen alle uitdrukkingsmiddelen aan en schromen niet alle techniken door elkaar te gebruiken. Deze tekeningen onder te brengen in rubrieken als aquarel, tempera-tekening, crayontekening, pentekening enz. is dan ook niet nodig. Ze werken evengoed met een pen in een aquarel als met opgeplakt papier in een tempera. Het zijn vrije uitingen en in verband hiermede rijst de vraag of in deze vrije uiting vormende waarde zit. Zeer zeker. Deze kinderlijke wijze van tekenen is slechts mogelijk na een analyse van de chaos van gedachtencomplexen, die in het kinderbewustzijn reeds aanwezig zijn. Op het fixeren van een bepaald moment uit een voorstellingcomplex volgt in de vrije tekening een graphische synthese, die voor de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens even nuttig is als de studie van Latijn of wiskunde. Dit is een uitspraak van Jean Zay, den vroegeren Fransen Minister van Nationale Opvoeding.

Na nog op enige verschijnselen zoals de uatomatische herhaling, de schuinrechtse afwijking, de doorzichtigheid te hebben gewezen eindigt spreker met nogmaals op een bezoek, een herhaald bezoek aan de tentoonstelling aan te dringen, waar men deze dingen in natura kan leren kennen en met de wens uit te spreken dat, het succes, dat de Onderwijs Vereniging met de tentoonstelling heeft, moge leiden niet alleen tot het uitoefenen van een goede invloed op het tekenonderwijs in ons gebiedsdeel, maar dat het ook aan het groot en algemeen streven naar vernieuwing van het onderwijs in het algemeen ten goede moge komen.

* * *

Hierna hield de Heer Van Bergeyk nog een lezing over opvoeding met het doel ook een onderafdeling te stichten van de Curaçaose vereniging voor Opvoeding en Onderwijs. De Heer Van Bergeyk toonde aan dat de school, zoals zij heden is, verbetering nodig heeft zij het dan met alle eerbied voor de degelijke arbeid, die nu reeds verricht wordt. De wetenschap echter, die ons de psyche van het kind openbaarde, dwingt ons daartoe. Ter verbetering van het onderwijs haalde de Heer Van Bergeyk o.a. de 14 punten van de conferentie van Calais aan. Enige dezer punten zijn: kleine gezellige klassen, geen te groot verschil in aanleg der kinderen, veel lichamelijke bezigheid, uitstapjes, bezoeken van werkplaatsen, nauwer contact van leraren en ouders, het houden van voordrachten door de kinderen enz. In verband hiermede wees de spreker er op, dat bij zulk onderwijs zeer veel van den leraar gevergd wordt.

Tot besluit van zijn interessante rede liet de Heer Van Bergeyk wijzend op de morele en geestelijke herbewapening de noodzakelijkheid zien van een hervorming van het onderwijs, waarbij de vorming van de personolijkheid der kinderen neer op de voorgrond zal moeten treden.

Een Luchtbeschermingsdienst voor dieren.

In de „Christian Science Monitor" lezen wij, dat Engeland in zijn grote strijd ook de dieren niet vergeet.

Engelands dieren hebben hun eigen luchtbeschermingsdienst, die vrijwel op dezelfde manier werkt als de dienst voor de menselijke bevolking. Er zijn ongeveer 100.000.000 huisdieren in Engeland — tweemaal zoveel dieren als mensen — en voor hen heeft de Nationale Luchtbeschermings-dienst voor Dieren een schema ontworpen, waarin reddingsbrigades, „Wardens" (die streken waar tijdbommen zijn geworpen, doorzoeken naar opgesloten of achtergelaten dieren), ambulances, beweglijke en andere eerste hulpposten en tijdelijke rust- en pleisterplaatsen, waar de dieren wat op hun verhaal kunnen komen, een plaats innemen.

Veel van het verpleegsterswerk bij de eerste-hulpposten wordt door vrouwen gedaan. Een groot leger van vrijwillige wakers is gerecruteerd om als contactpersonen te fungeren tussen deze hulpposten en de eigenaars der dieren. Het comité stelt een bewaker aan voor de dieren (zo mogelijk) voor elke straat. Deze „wardens" behoeven niet buiten te zijn gedurende luchtaanvallen, maar gaan zodra het alarm is afgelopen op zoek naar dieren, die misschien hulp nodig mochten hebben.

Het comité heeft verder een registratiesysteem ontworpen (waarbij elk dier op de lijst wordt geplaatst en een nummerplaatje krijgt), waardoor het mogelijk is geweest om duizenden dieren aan de eigenaars terug te geven na luchtaanvallen. Kolonel R. J. Stordy, de organisator van deze instelling zegt: „Voor 1.000 honden en 600 katten hebben wij nieuwe bazen en bazinnen gevonden. Het schema heeft ook de goedkeuring der politie, daar verdwaalde dieren op die manier van de straat gehouden worden. De kolonel zeide verder, dat honden, katten, paarden, konijnen, apen en vogels maar weinig angst tonen voor bommen.

Als gevolg van het benzine-tekort ziet men weer meer en meer paarden op straat en de paardenvrienden hebben zich beijverd schuren en garages te bemachtigen om die tijdelijk om te vormen tot schuilkelders voor dieren. In een aantal perken, cricket-, voetbal- en andere sportvelden en open gronden, heeft men noodschuilplaatsen ingericht, waar de paarden geborgen kunnen worden gedurende bomaanvallen overdag.

In enkele Londense parken zijn speciale schuilkelders voor dieren ingericht. In Kensington Gardens hebben honden hun eigen schuilkelders.

Aan de boeren wordt hulp verleend voor de bescherming van Engelands 37.500.000 dieren, nodig voor landbouw en veeteelt, en 56.000.000 stuks pluimgedierte. Er bestaan mobiele geneeskundige diensten voor dieren, welke door het land reizen en waaraan verschillende vrijwilligers verbonden zijn. Een brief uit Engeland zegt:

„Onder het vallen van de bommen en het knetteren van het afweervuur werden de dieren veilig in de schuilplaatsen gedreven en niet één werd gedood of gewond."

Verscheidene honden hebben het Engelse volk uitstekende diensten bewezen gedurende luchtaanvallen. „Chum", een 12-jarige Airedale terrier, kreeg van de Engelse Dierenbescherming het „Victoria Kruis" voor heldenmoed.

Chum was in de buurt, toen Mevrouw Marjorie French begraven werd in haar schuilkelder nadat een bom haar huis had vernield. Chum ging met zijn stevige poten aan het werk, maakte een opening groot genoeg voor Mevrouw French om er doorheen te kruipen, pakte haar jurk tussen zijn tanden beet en hielp haar naar buiten te komen. Daarna, zoals het een held betaamt, verdween hij zonder naam of adres achter te laten. De dankbare Mevrouw French wist hem echter op te sporen en het „V. C." was het resultaat.

En dan is er nog het verhaal van Bill, een heel alledaagse Londense hond, waarvan Gabriel Heatter voor de radio vertelde. „Nazie-bommenwerpers kwamen vrijwel elke dag. Eerst keek hij verrast, zijn zachte bruine ogen nadenkend; toen de bommen neerkwamen, blafte hij heftig. En een paar dagen later merkten de mensen, dat hij elke dag een post betrok op een heuvel, wachtte en omhoog keek naar de lucht waar hij wist, dat vliegtuigen zich in de wolken verborgen......

Plotseling kwam hij dan naar beneden rennen, liep de straat in en uit, blafte doordringend voor elk huis ... en negen van de tien keren had hij gelijk en hoorde men vele minuten later de sirenes.

Vliegtuigen in de lucht betekenden gevaar. Bill kon een bommenwerper „ruiken" even vlug als het luchtafweergeschut en wanneer hij er een gezien had, rende hij de straat waar hij woonde op en neer om iedereen te waarschuwen.

Op een avond werd hij in de rug geraakt door een venijnig stukje metaal toen hij terugkeerde voor een laatste uitdagende blaf naar een vijandelijke machine omhoog. De mensen gingen achter zijn lijkstoet aan, zoals men doet wanneer een held gestorven is. Iedereen vertelde van de keren dat Bill iemand had gered door zijn tijdige waarschuwingen en hoe hij nooit een schuilkelder opzocht, voordat iedereen in veiligheid en geen mens meer op straat te zien was."

Wij ontvingen.

„ALL MEN HAVE LOVED THEE."

A song of France.

Harold C. Geyer, minnaar van Frankrijk en Parijs, zoals er zovelen zijn, heeft in New York bij **Richard R. Smith,** (120, East 39 Street, N.Y.). een boek uitgegeven onder de titel **„All men have loved Thee — A Song of France."** Dit boek op albumformaat, voor $ 3.75 te koop, is een potpourri van etsen, tekeningen, proza en dichtstukken over Parijs en Frankrijk. Geyer was een van die vele kunstenaars, die in Parijs hun woning hadden omtrent 1933. Hij bleef er vele jaren, kende Parijs en leerde het lief hebben, zoals elkeen, die Parijs kent, het lief heeft. Uit de kranten van de spannende jaren voor Frankrijks val, omstreeks de moord op Dolfuss, heeft Geyer zijn potpourri samengesteld. En wat is Parijs zonder krant! Overal ziet men kiosken, overal leest men, de juffrouw op het bankje in een plantsoen, de mensen in de metro, de klant in een bistrotje, de man op straat, en de man op het café-terras, die instelling, waaraan men in Willemstad bijna zou gaan twijfelen. Hebben wij hier niet onze trotse Ritz, nogwel op hygiënische beschaving gekeurd en goed bevonden door de U.S.-autoriteiten?

Vijftig etsen over de volle bladzijde en 75 kleinere staan in dit boek. De samensteller heeft ze alle zelf gemaakt en daardoor en daar tussen met zwierige hand gedichten en stukken geschreven, zodat men in deze album telkens weer bladeren kan en telkens weer wat nieuws vinden, zoals het in Parijs zelf ook was. Raoul de Roussy de Sales schreef van Geyer, dat hij meer dan een kunstzinnig student was, en dat hij meer dan kunst heeft weten mede te brengen naar de nieuwe wereld: hij heeft de ziel van Parijs gevonden, zoals die worstelde in de jaren voor de ramp van 1940.

Het boek opent met de aankomst van den jongen student en de eerste brief aan zijn moeder, waarin hij beschrijft een kamer gevonden te hebben met een mooi uitzicht, zeven hoog. Later zit hij in de klas, hij zwerft met zijn vrienden, zoals men in slechts weinig steden zwerven kan. Af en toe is hij een weekeinde buiten de stad. En door dit alles treedt naar voren het leven van het Franse volk, de cultuur van meer dan 1000 jaren, de voosheid van de Franse pers, door Georges Bernanos in een boek, waar wij binnenkort over zullen schrijven, ook heftig aan de kaak gesteld om haar corruptie en verkocht-zijn aan carrière-makers. Gedichten, die tussen dit alles door staan doen denken aan het koor van de Griekse tragedie, dat toelichting op het spel moest geven bij gebrek aan toepasselijk decor.

De rommelige indruk, die het boek maakt bij eerste opslag, gaat ras voorbij. Het is een reeks momentopnemingen van Parijs en het leven in deze stad, die meer dan welke stad ook de aandacht, de liefde en de devotie van de gehele wereld getrokken heeft — en nog trekt.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 23 Maart:

Telegram Afdeling: Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok Afdeling: Egge, tela 431.

Sociëteit „Groot Kwartier": Hiermede maken wij den leden bekend, dat te beginnen 1 April as. geen geld meer als betaalmiddel zal worden aangenomen. Consumpties zullen uitsluitend verstrekt worden op Clubbonnen. Bonboekjes ter waarde van 1, 3 en 5 gulden zijn te verkrijgen bij den beheerder. Deze bonboekjes zijn ook geldig in de Sociëteit „Asiento" ,evenals de bonboekjes van de Sociëteit Asiento geldig zijn in de Sociëteit „Groot-Kwartier".